

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Svpplementvm Tertiæ Partis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtrum incompetens sit definitio exco[m]municationis? 1

urn:nbn:de:hbz:466:1-38817

¶ Secundo, vtrum Ecclesia debeat aliquem excommunicare?

¶ Tertio, vtrum aliquis pro aliquo temporali damno sit excommunicandus?

¶ Quarto, vtrum excommunicatio iniuste lata, aliquem effectum habeat?

ARTIC. I.

Vtrum competens sit hæc definitio excommunicationis?

86

Th. 4. d.

18. q. 2.

ar. 1. q. 1.

et seq.

* 1. definitio.

nitio.

AD primum sic proceditur. Videtur, quod incommunicatio sit hæc definitio excommunicationis, quibusdam posita*: Excommunicatio est separatio a communione Ecclesie, quoad fructum & suffragia generalia. Suffragia enim Ecclesie valent eis pro quibus fiunt. Sed Ecclesia orat pro eis qui extra Ecclesiam sunt, sicut pro hæreticis & paganis. Ergo etiam pro excommunicatis, qui extra Ecclesiam sunt: & eis suffragia Ecclesie valent.

¶ 2 Præterea, Nullus amittit suffragia Ecclesie nisi per culpam. Sed excommunicatio non est culpa sed pœna. Ergo per excommunicationem non separatur aliquis à suffragiis Ecclesie communibus.

¶ 3 Præterea, Fructus Ecclesie non videtur esse aliud quàm suffragia: non enim potest intelligi fructus honorum temporalium, quia hæc excommunicatis non auferuntur. Ergo inconuenienter vtrumque ponitur.

¶ 4 Præterea, Excommunicatio minor, quædam excommunicatio est. Sed per eam homo non perdit suffragia Ecclesie. Ergo definitio non est conueniens.

RESPONDEO dicendum, quod ille qui per Baptismum in Ecclesia ponitur, ad duo ascribitur, scilicet ad cœtum fidelium, & ad participationem sacramentorum: & hoc secundum præsupponit primum, quod in sacramentis participandis, etiam fideles communicant. Et idem aliquis potest extra Ecclesiam fieri per excommunicationem, dupliciter. Vno modo ita, quod separetur tantum à participatione sacramentorum.

mentorum: & hæc est excommunicatio minor. Alio modo ita, quòd excludatur ab utroque: & sic erit excommunicatio maior, quæ hic definitur. Non autem potest esse tertium, scilicet quòd excludatur à communione fidelium, & non à participatione sacramentorum, ratione iam dicta*: quia scilicet fideles in sacramentis communicant. Sed communicatio fidelium est duplex. Quædam in spiritualibus, sicut sunt mutue orationes, & conuentus ad sacra percipienda. Quædam in corporalibus actibus legitimis. Quæ quidem communicationes his versibus continentur:

* in isto-
met cor.

*Si pro delictis anathema quis efficiatur,
Osi orare, vale, communitio, mensa negatur.*
Osi, scilicet ne osculum detur. Orare, nec cum excommunicatis oremus. Vale, ne salutentur. Communitio, ne scilicet in sacramentis cum ipsis aliquis communitio. Mensa negatur, ne aliquis cum eis in mensa comedat. Pramissa* ergo definitio importat separationem à sacramentis, in hoc quod dicit, Quoad fructum; & à communione fidelium quantum ad spiritualia, in hoc quod dicit, Et suffragia Ecclesiæ communia. Alia autem definitio inuenitur, quæ datur secundum separationem ab utrisque actibus: quæ talis est, Excommunicatio est a qualibet licita communione fidelium separatio.

in decre-
11. q. 3. c.
16. 17. 18
19. 24. 99
107. c. c.
3. c. 10.
* in arg.
1. 2. Dist-
nitio.

Ad primum ergo dicendum, quòd pro infidelibus oratur: sed ipsi orationis fructum non percipiunt, nisi ad fidem conuertantur. Similiter & pro excommunicatis orari potest, quamuis non inter orationes, quæ pro membris Ecclesiæ fiunt: & tamen fructum non percipiunt, quamdiu in excommunicatione manent: sed oratur, ut detur eis spiritus penitentiæ, ut ab excommunicatione soluantur.

Ad secundum dicendum, quòd suffragia alienius valent alicui, secundum quod ei continuantur. Potest autem actio vnus alteri continuari dupliciter. Vno modo, ex vi charitatis, quæ omnes fideles connectit, ut sint vnus in Deo, sicut dicitur in Psal. 138. Particeps

ego sum omnium, &c. & hanc continuationem excommunicatio non intercipit: quia iuste quis excommunicari non potest nisi pro culpa mortali, per quam quis à charitate iam diuisus est, etiam si non excommunicetur. Iniusta autem excommunicatio charitatem alicui auferre non potest, cum sit de maximis bonis, quæ non possunt alicui inuito auferri. Alio modo per intentionem suffragia facientis, quæ in aliquo fertur pro quo fiunt: & hanc continuationem excommunicatio intercipit, quia Ecclesia per excommunicationis sententiam separat excommunicatos ab universitate fidelium, pro quibus suffragia facit. *¶* Vnde suffragia Ecclesiæ eis non profunt, quæ pro tota Ecclesia fiunt; nec ex persona Ecclesiæ oratio pro eis inter membra Ecclesiæ fieri potest: quamvis aliqua persona privata possit ad eorum conversionem aliquid suffragium per intentionem dirigere.

Ad tertium dicendum, quod fructus spiritualis Ecclesiæ non solum est ex suffragiis, sed etiam ex perceptione sacramentorum & ex fructu fidelium.

Ad quartum dicendum, quod minor excommunicationis non habet perfectam rationem excommunicationis, sed aliquid ipsius participat. Et ideo non oportet quod ei totaliter excommunicationis definitio conveniat, sed solum quoad aliquid.

ARTIC. II.

82

¶ **Vtrum Ecclesia debeat aliquem excommunicare?**

Ad secundum sic proceditur. Videtur, quod Ecclesia nullum debeat excommunicare. Quia excommunicatio maledictio quædam est. Sed Rom. 12. prohibetur maledicere. Ergo Ecclesia excommunicare non debet.

¶ 2 Præterea, Ecclesia militans debet imitari triumphantem. Sed ut in Epistola Iudæ legitur, cum Michael Archangelus cum Diabolo altercatus de Moyse corpore, non est ausus iudicium inferre blasphemiam: sed dixit, Imperet tibi Dominus. Ergo nec Ecclesia militans debet alicui iudicium maledictionis vel excommunicationis inferre.

¶ 3 Præ-

*ut dicit
Magist. 4
sent. d. 18
S. G. in fi.*